

تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی، بازرگانی خارجی و موازنه پرداخت‌ها در

شهریورماه ۱۴۰۲

• نرخ ارز

در شهریورماه ۱۴۰۲ هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۴۹۴/۱ هزار ریال معامله شد که نسبت به ماه قبل از آن ۰/۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه هر دلار آمریکا در مرکز مبادله ارز و طلا با ۰/۱ درصد کاهش نسبت به مردادماه به رقم ۴۱۲/۷ هزار ریال رسید. شکل‌گیری فضای نسبتاً باثبات در حوزه بخش خارجی و اخبار سیاسی، بهبود انتظارات نسبت به شرایط عرضه ارز و وضعیت نسبتاً مناسب تامین انواع تقاضا در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به واسطه اجرا و پیگیری سیاست‌های تثبیت ارزی، از مهم‌ترین دلایل ایجاد شرایط باثبات در بازار ارز در شهریورماه سال جاری بوده است.

• بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان شهریورماه ۱۴۰۲ حدود ۵/۸ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال قبل معادل ۷/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۳۸/۱ درصد (معادل ۲/۲ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۶۱/۹ درصد (معادل ۳/۶ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان شهریورماه سال جاری نسبت به پایان اسفندماه سال قبل، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور ۹/۵ واحد درصد افزایش یافت.

• بازرگانی خارجی

بر اساس آمار بازرگانی خارجی گمرکی در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۲، ارزش صادرات و واردات گمرکی به ترتیب، ۲۴/۱ و ۳۰/۴ میلیارد دلار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به ترتیب، ۲/۶ درصد کاهش و ۱۱/۶ درصد افزایش نشان می‌دهند. همچنین طی شش ماهه نخست سال جاری، وزن صادرات و واردات گمرکی به ترتیب ۶۷/۷ و ۱۷/۶ میلیون تن بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۲۹/۱ و ۶/۹ درصد افزایش نشان می‌دهند. بر این اساس، ارزش هر تن کالای صادراتی و وارداتی در این دوره نسبت به مدت مشابه سال قبل به ترتیب ۲۳/۹ درصد کاهش و ۸/۴ درصد افزایش یافته است.

• موازنه پرداخت‌ها

براساس برآوردهای مقدماتی، در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲ حساب جاری تراز پرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۵/۹ میلیارد دلاری برخوردار بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۵۵/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. طی همین دوره، مازاد حساب کالا با کاهش ۳۴/۴ درصدی به ۱۰/۹ میلیارد دلار و کسری حساب خدمات با افزایش ۳۴/۴ درصدی به ۴/۶ میلیارد دلار رسید. افزایش قیمت‌های جهانی نفت و کالاهای اولیه، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر افزایش عملکرد صادرات و واردات کالا و رشد مبادلات تجاری و افزایش تردهای فرامرزی کالا و مسافر، مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رشد صادرات و واردات خدمات طی این دوره بوده است. طی شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۲، حساب سرمایه، حدود ۱۵/۴ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۱۹/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. پرداخت‌های حساب سرمایه و نیز افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج علت منفی شدن خالص حساب مالی و سرمایه می‌باشد.